

••✘ HISTORICKÁ DETEKTIVKA ✘••

PETER
TREMAYNE

VYŠEHRAĐ

POKÁNÍ
MRTVÝCH

••✘ PŘÍPAD SESTRY FIDELMY ✘••

Pokání mrtvých

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Peter Tremayne
Pokání mrtvých – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

•• HISTORICKÁ DETEKTIVKA ••

*PETER
TREMAYNE*

*POKÁNÍ
MRTVÝCH*

VYŠEHRA D

*Pro Jonathana a Helen Peppiattovy
a samozřejmě i pro George a Connii*

*Si enim nocui aut dignum morte aliquid feci
non recuso mori si vero nihil est eorum quae hii
accusant me nemo potest me illis donare ...*

Jestliže jsem vinen a spáchal jsem něco,
za co si zasloužím smrt, nezdráhám se zemřít.
Není-li však pravda, z čeho mě tito žalobci obviňují,
nikdo mě jim nemůže vydat.

Skutky apoštolů 25,11,
Vulgata,
latinský překlad Jeronýmův
ze 4. století

Následující dobrodružství se odehrává v měsíci, jemuž se ve staré irštině říkalo *Meithem*, „prostřední měsíc“. Bylo to období letního slunovratu a dnes ten měsíc nazýváme červen. Píše se rok 671 po Kristu.

Příběh chronologicky navazuje na události popsané v knize *Druhá smrt*. Ačkoliv i tento Fidelmin případ tvoří samostatné dobrodružství, někteří čtenáři si nad jeho stránkami snad vzpomenu na ponuru zem náležející lidu Uí Fidgente, popsanou v knize *Vykoupení krví*, a spolu s ní poznají i mnoho postav figurujících tamtéž. Některé z nich se objevily již v díle *Ďáblova pečeť*.

Dún Eochair Mháigh, „pevnost na hranici An Mháigh“ – v dnešní době poangličtělé v podobě řeky Maigue –, byla hlavní pevností vládce Donnacha z lidu Uí Fidgente. Dnes se to místo nazývá Bruree, což pochází z výrazu Bru Rí – královský dům – v jihovýchodní části hrabství Limerick. Dostalo to jméno proto, že se o něm traduje, že tam kdysi bývalo sídelní město králů Mumanu, dnešního Munsteru. Příslušníci klanu Uí Fidgente o sobě tvrdili, že jejich předkem je Cormac Cas, bratr Eóghana Móra, zakladatele eóghanachtské dynastie. Také prohlašovali, že Cormac Cas byl Eóghanův starší bratr, a sami sebe tudíž nazývali Dál gCais – potomci Casovi – a z toho důvodu si dělali nároky na mumanský královský stolec.

V průběhu mnoha staletí spolu Uí Fidgente a Eóghanachtové neustále soupeřili, ale teprve v roce 963 po Kristu je v kronikách zaznamenáno, že se Mathgamainovi mac Cennétigovi (zemř. 976) z rodu Dál gCais podařilo vytlačit z mumanského trůnu Donnchada mac Cellacháina z rodu Eóghanachtů. V průběhu jediné generace se třetímu králi z rodu Dál gCais, Briánu

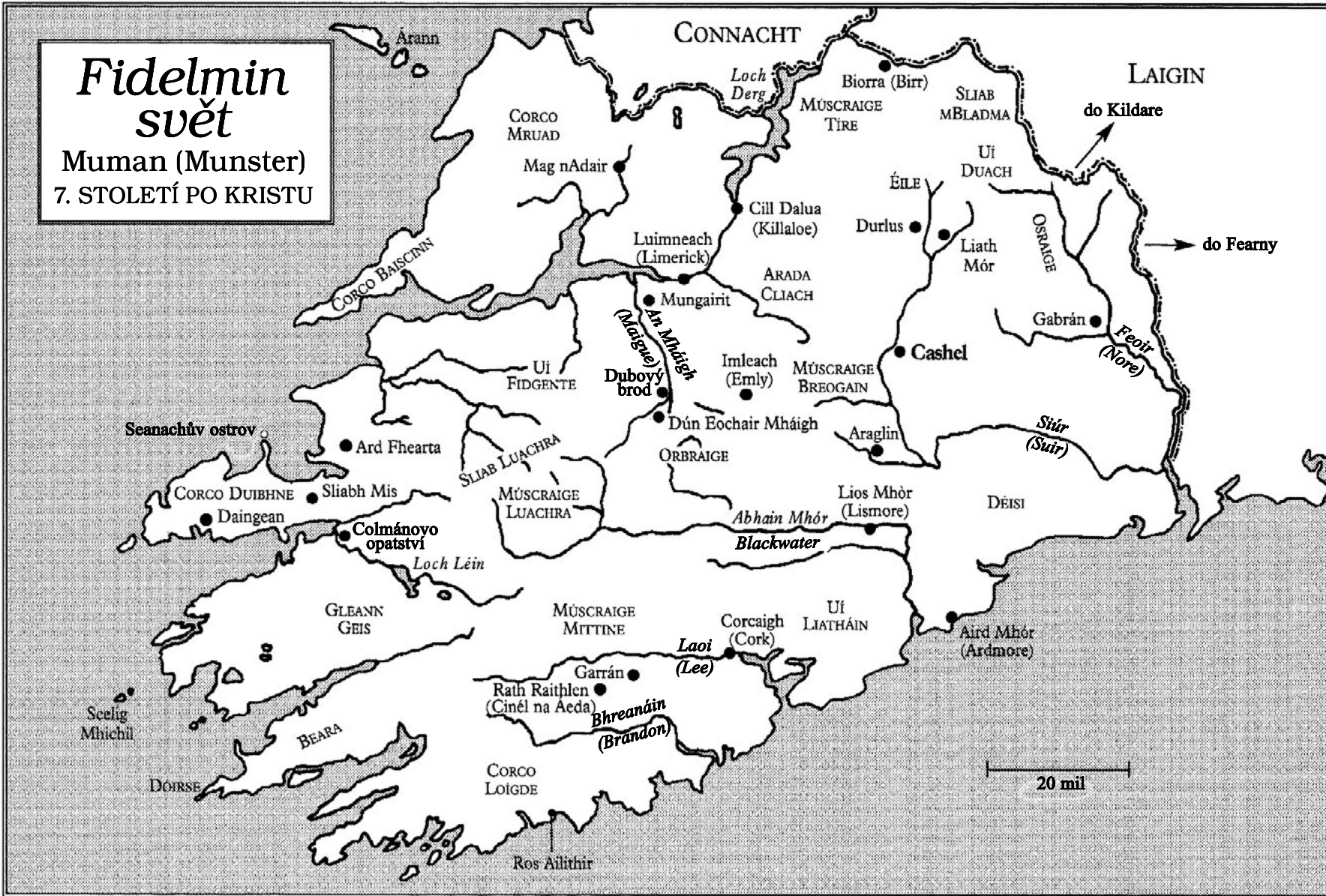
Bóruma mac Cennétigovi (zemř. 1014) podařilo v ambicích svého rodu udělat ještě významnější krok, když zbavil vlády i dynastii Uí Néillů a stal se sám Nejvyšším králem Irska. V roce 1005 Brían, který je dnes převážně znám jako Brian Boru, prohlásil za hlavní sídlo irského křesťanství Armagh, který nahradil dřívější Imleach (Emly). Tento král se proslavil také porážkou vikingů u Clontarfu, ačkoliv sám po vítězné bitvě padl rukou jednoho z ustupujících vojáků.

Necelých sedmdesát mil od Dún Eochair Mháigh leží Sliabh Luachra, Rákosové hory. Ve skutečnosti jde o pásmo kopců sahajících do výše zhruba patnácti set stop, mezi nimiž je sedm úzkých údolí. Ta oblast je plná mokřadů a nebezpečných bažin porostlých rákosím, obklopená neproniknutelnými lesy, v níž se najde jen málo obdělávatelné půdy, jež by mohla uživit tamní nepočetné obyvatelstvo. Ve starých dobách se ony vrchy tyčily nad okolní krajinou jako nedobytná přírodní pevnost, která přitahovala osoby prchající před zákonem a již vládli nelítostní loupeživí náčelníci. Ve Fidelminých dobách se tomu kraji bylo lépe vyhnout. Nejkrutější z oněch náčelníků si říkali „králové z Luachry“ a spolu se svými kumpány pořádali nájezdy do okolní krajiny, při níž přepadávali tamní obyvatele, obírali je o majetek a vynucovali si od nich placení dávek. I dnes je to místo nesmírně krásné, ale má velice pohnutou historii, v níž se lidé žijící v kopcích museli neustále obávat o holý život.

Čtenáře snad také zaujme, že ačkoliv se vznik penitenciálů, kajících knih, obecně připisuje irským církevním otcům, ve skutečnosti jsou autory těchto pravidel „pouštní otcové,“ asketové z východních církví. Jedním z nich byl i Jan Kassián v pátém století. Pocházel z Edessy v Mezopotámii. Mnoho irských duchovních, kupříkladu Finnian, Cummian a Colmcille, doporučené a často brutální tresty pouštních otců přejali. A teprve na pařížském koncilu v roce 829, vedeném orleánským biskupem Jonase (760–843), byly penitenciály jako příručka zavrženy a knihy, jež tyto rady obsahovaly, měly být spáleny. Biskup Jonas se proslavil také tím, že podporoval názor, že francký císař má mít v právních otázkách svrchovanost nad biskupy francké církve – což byl výnos, jež se někteří klerikové ve starém Irsku pokoušeli zvrátit.

Fidelmín svēt

Muman (Munster)
7. STOLETÍ PO KRISTU

Sestra Fidelma z Cashelu, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v Zemi jižního lidu, její společník

V Cashelu

Colgú, král Mumanu a Fidelmin bratr

Enda, bojovník z družiny Nasc Niadh, králův tělesný strážce

Na cestě do země lidu Uí Fidgente

Ciarnat, služebná v Dún Eochair Mháigh

Conrí, vojevůdce lidu Uí Fidgente

Socht, jeho pobočník

V Dún Eochair Mháigh

Donennach, vládce lidu Uí Fidgente

Brehon Faolchair, jeho vrchní soudce

Airmid, Donennachova sestra a dvorní lékařka

Ceit, *cenn-feadhna* neboli velitel Donennachových palácových stráží

Lachtna, strážný

Gormán, velitel tělesných stráží mumanského krále

Aibell, Gormánova žena

Étromma, Ciarnatina matka

Duchovní v pevnosti a v Nechtině společenství

Opat Nannid, opat z Mungairitu

Bratr Cuineáin, *réchtaire* neboli správce Mungairitu

Převor Cuán, *airseclap* neboli zástupce opata z Imleachu

Bratr Tuamán, *réchtaire* neboli správce opata z Imleachu

Bratr Mac Raith, písař z Imleachu

Bratr Máel Anfaid, písař z Imleachu

Bratr Éladach, *aistreóir* neboli dveřník Nechtina ,opatství'

Marban, stavitel mlýnů a Aibellin strýc

Deogaire ze Sliabh Luachra, náčelník lidu Luachair Deaghaidh

Voda byla temná, klidná a překvapivě teplá. Její mírný proud, který na těle cítil, ho ukolébával ke spánku. Mladý voják plul líně na hladině laskajícího toku a plně se odevzdával jeho vůli.

Jeho natažených prstů se dotkly něžné ruce, a vedle sebe uviděl nejasnou postavu své matky, jež mu plula po boku. Usmívala se na něho a to ho konejšilo. Na druhé straně byla štíhlá přítavná postava dívky, kvůli níž odešel z Cashelu, aby ji hledal. *Aby ji hledal?* Nad tou větou se zarazil. Kam ji šel hledat? Kde to vlastně je? Ale na tom nezáleží. Mírný proud ho unášel s sebou. Nechtěl už přemítat o žádných dalších otázkách.

A z hlubin myslí k němu náhle probleskla jakási vzpomínka. Rozrušila ho. Cítil, že by měl něco udělat – cosi naléhavého – neměl by tu jen tak líně odpočívat. Ale kde to vlastně je – a co že to má udělat? Měl přece něco důležitého vyřídit – předat jakési varování... Ale o jaké varování jde?

Obrátil se k usmívající tváři dívky, jež plula vedle něho. Její výraz byl svůdný, lákala ho k sobě blíž a blíž... a náhle se její obličej rozplynul a změnil v rozkládající se zkrvavené rysy osoby, již znal před nesmírně dávnou dobou. Jako ve snách si vybavoval, že dotyčná byla zavražděna a že z oné vraždy obvinili jeho. Jen Fidelma z Cashelu věřila v jeho nevinu. On totiž té ženě neublížil.

Ano, to je ono! Vražda! Musí varovat Cashel – musí varovat Fidelmu z Cashelu. Ale před čím?

Jakmile se mu tu zapomenutou myšlenku podařilo vylákat na hranici vědomí, uvědomil si, že mu k uším doléhají jakési vzdálené zvuky, hrubé mužské hlasy. Pokusil se je nevnímat, ale hlasy stále sílily, byly čím dál hlučnější a blížily se k němu.

V tu chvíli také pocítil dole na krku pronikavou bodavou bolest. Vzápětí se mu rozbušilo ve spáncích. Zaúpěl a silně vnímal, že má v ústech suchý a nepřijemný pocit.

Za malý okamžik poté pochopil další – že má tvář přimáčknutou k tvrdé prkenné podlaze. Jednu ruku měl napřaženou před sebou. Křik někde poblíž neustal, ale nesrozumitelná změť hlasů se nyní začínala oddělovat do jednotlivých slov.

„Vrahu! Odporný vrahu! Tys ho zabil!“

Gormán znovu zamrkal a teprve v tu chvíli se plně vynořil z konejšivé náruče vod, kterými ho dosud obestírala jeho mysl. Nad ním stál muž v řeholním rouchu a křičel na něho. Za stojící postavou viděl hromádku šatstva – ne, bylo to lidské tělo; tělo zbrocené krví.

Gormán se pokusil mírně nadzvednout. V té chvíli mu prsty zabloudily na střenku dýky ležící opodál. Když se pohnul, bolest za krkem zesílila – bylo to, jako by za ním někdo stál a tlačil mu do šíje špičkou meče.

Gormán znovu zaúpěl a ze všech sil se snažil vzpamatovat. Kde to je? Na nic si nevzpomínal, a ten mnich nad ním pořád stál a nepřestával křičet.

„Vrahu!“

Gormán si přejel okoralé rty stejně suchým jazykem.

„Kde to jsem?“ vypravil ze sebe s námahou.

„Kde to jsi?“ Hlas řeholníka tyčícího se nad ním zněl zlostně a nemilosrdně. „Ty, vojáku, jsi na cestě do pekel!“

* * *

Colgú, král mumanský, se prudce zarazil uprostřed kroku. Dosud neklidně přecházel po své soukromé komnatě, čelo ustaraně svraštělé a obličej stažený do chmurného výrazu, který se přičil jeho veselé a milé povaze. Když se ozvalo zaklepání na dveře, Colgú na místě ztuhl a napřímil se mírně v ramech. Klepání se ozvalo znovu, ale nežli stačil odpovědět, dveře se otevřely.

Do komnaty vešla jeho sestra, Fidelma z Cashelu, a dveře za sebou zase zavřela.

„Poslals pro mne?“ zeptala se ho a jejím zelenomodrým očím neušlo, jak se bratr tváří úzkostně, ačkoliv se pokoušel nedat to na sobě znát. „Jak vidím, z Dún Eochair Mháigh k tobě doputovaly špatné zprávy.“

Colgú sebou poplašeně trhl. Odhrnul si z čela pramen sytě rudých vlasů – stejných, jaké měla jeho sestra –, a se zlostí v hlase se zeptal: „Tak ten posel už s tebou hovořil? Výslovně jsem mu zakázal, aby se o tom komukoliv byť jen zmínil. Nechám ho potrestat –“

„Ale no tak, bratře,“ přerušila ho Fidelma klidným tónem. „Nic mi neřekl, ale já si leccého všimla. Viděla jsem, že sem dorazil posel pod korouhví vládce Uí Fidgente a žádal o bezodkladnou audienci u tebe. Poté, cos s ním promluvil, jsi nechal poslat pro mě. A teď tě tu nacházím zachmuřeného, jako by na tobě ležela veškerá tíha světa. Jak jinak bych si to měla vysvětlit, nežli že ti onen posel přinesl špatné zprávy, a sice od vládce lidu Uí Fidgente, který podle posledních zvěstí právě pobývá ve své pevnosti v Dún Eochair Mháigh?“

Colgú se na okamžik zarazil, a potom z výšky usedl do opodál stojícího křesla. Všechno se pokaždé zdálo tak jasné, když mu to sestra vysvětlila. Pokynul jí, aby usedla naproti němu.

„Ano, jsou to opravdu prachšpatné zprávy,“ připustil potom ponurým hlasem. Obrátil se k malému odkládacímu stolku po straně a nalil si do poháru poctivou míru z hliněného džbánku. Fidelma s nespokojeností postřehla, že jde o *cormu*, poměrně silnou pálenku. To se jejímu bratrovi nepodobalo, aby si dopřával opojných nápojů ještě předtím, nežli slunce dosáhne nadhlavníku. Colgú beze slova naznačil rukou směr ke džbánku, jako by Fidelmě také nabízel, ale ta jen zavrtěla hlavou.

„Bude nejlepší, když mi tu špatnou zprávu bez otálení vyjevíš,“ vyzvala ho a sledovala, jak bratr polyká další doušek silného nápoje.

Colgúovy modré oči s ustaraným výrazem se setkaly se zkoumavým sestřiným pohledem; král si zhluboka povzdychl. „Ségdae byl zavražděn.“

Fidelma na něho němě zírala, jako by ta slova sice slyšela, ale nechápala jejich význam.

Ségdae byl opat imleašský, *comarb* neboli následovník blahoslaveného Ailbeho, vrchní biskup mumanský a nejvyšší duchovní poradce jejího bratra, krále Mumanu. Fidelmě s Colgúem připadalo, že ho znají celý život. Do úřadu opata byl zvolen po smrti svého předchůdce, opata Conainga, přesně před deseti lety. Působil jako poradce Cathala, jejich bratrance, když seděl na mumanském trůnu on, a když se králem stal Colgú,

byl Ségdae poradcem jemu. Starý opat se stal pilířem stability nejen církve, ale i celého království.

Fidelmě se v hlavě začala rojit celá hejna otázek, která pro tu chvíli zaplašila zármutek.

„Zavražděn, říkáš? Kdo to spáchal, kde a kdy? A proč nám tu zprávu přinesl právě posel lidu Uí Fidgente?“

„Ségdae byl právě na cestě, aby prohovořil jakési církevní otázky s kleriky rodu Uí Fidgente. Jelikož jsme s náčelníkem Donennachem uzavřeli příměří, abychom učinili přítrž těm nekonečným střetům mezi našimi klany, i opat došel k závěru, že by měl této příležitosti využít a pokusit se nastolit přátelské vztahy s církevními hodnostáři onoho rodu, a tak se za tím účelem vypravil na koncil do Donennachovy pevnosti.“

Lid Uí Fidgente byl odvěkým nepřitelem rodu Eóghanachtů, jeho příslušníci tvrdili, že mají na mumanský trůn stejné právo jako Eóghanachtové. V posledních letech několikrát došlo k otevřeným válečným střetům mezi oběma klany, a také k několika pokusům o spiknutí proti králi. Uplynulo sotva půl roku od chvíle, kdy se Fidelmě podařilo odhalit a překazit další intriky Uí Fidgente namířené proti králi a dokázala mezi Colgúem a vládcem znepřáteleného rodu vyjednat mír.

„Takže Ségdae byl zavražděn na území lidu Uí Fidgente?“

„Došlo k tomu přímo v Donennachově pevnosti,“ přisvědčil její bratr.

„A jak se to stalo? Jak přišel o život?“ naléhala Fidelma dále.

„Tomu poslovi mnoho podrobností známo nebylo. Jen mi sdělil, že k vraždě došlo před několika dny a že ho jeho pán Donennach bez okolů vyslal, aby nám tu zprávu donesl. Opat Ségdae byl napaden a zavražděn v komnatě, ve které jej v Donennachově pevnosti ubytovali. Viníka okamžitě odhalili a zajali. Předvedli ho před tamního vládce a jeho vrchního brehona. Předložili jim známá fakta a o vině onoho pachatele prý nebylo sebemenších pochyb.“

„A kdo tím vrahem je? Jaký měl k vraždě Ségdae důvod? Šlo snad o nějakou mstu sahající ještě do doby, kdy mezi našimi rody vládlo nepřátelství?“

Colgú zavrtěl nespokojeně hlavou. „Jak už jsem řekl, podrobností je mi známo poskrovnu. Od onoho posla už jsem se toho víc nedozvěděl, ačkoliv jsem se nemohl zbavit dojmu, že toho ví daleko více, nežli mi sděluje. Pán Donennach mi vzkazuje, abych

se svým vrchním brehonem bez meškání vyrazil na cestu do jeho pevnosti. Prý se obává, co by mohlo následovat, až se všeobecně rozkřikne, že je Ségdaeův vrah tím činem skutečně vinen.“

Fidelma se zamračila. „A to má znamenat co?“ ptala se nechápavě.

„Opatova vražda prý mezi duchovními lidu Uí Fidgente způsobila učiněný poprask. Donennachův vyslanec tvrdil, že se klerikové dožadují jakési rituální popravky viníka, prý podle zásad oněch nových penitenciálů, které na náš ostrov byly přineseny z Říma. Mnozí zdejší řeholníci se k nim začínají přiklánět, místo aby se řídili našimi tradičními zákony, nejspíše z toho důvodu, aby se mohli prohlásit za nezávislé na nás ostatních. Prý tvrdí, že vražda osoby Ségdaeova postavení si zasluhuje nejpřísnější trest, který je v těch nových církevních pravidlech popsán.“

Fidelma jen stěží potlačila povzdech. „Na jednu stranu s nimi částečně souhlasím,“ prohlásila. „Je těžké zachovat si nestranost, když jde o vraždu tak vzácného a moudrého muže, jakým byl Ségdae. Navíc pro nás byl něco jako vlídný strýček.“

„Je to tak,“ přitakal její bratr. „Ale nesváry mezi přívrženci nového římského práva a těmi, kteří by rádi zachovali věrnost našim starým místním zákonům, by se tím ještě přiživily, byl by to další klín do jednoty naší společnosti. Přisahal jsem, že budu bránit a podporovat naše tradiční právo, stejně jako jsi to slíbila ty. Rozpory mezi římskou a irskou větví církve náš lid rozdělují na dva tábory a ohrožují jednotu země. Opat Ségdae, jak je ti ostatně dobře známo, byl spolu s mnoha dalšími duchovními osobami neochvějným zastáncem našich starých zákonů; zákonů, jež náš lid začal tvořit již v době před počátkem času. On by byl první, kdo by nás nabádal, abychom se tradičního práva věrně drželi. Obávám se, že tohoto případu Uí Fidgente opět využijí k tomu, aby se pokusili vymanit z područí cashelské nadvlády.“

„Ach tak,“ pronesla Fidelma zamyšleně. „A jak si tedy Donennach představuje, že máš v tom případě zasáhnout, když podle tvých vlastních slov už spolu se svým brehonem došel k nezvratnému závěru, že zajatý pachatel je Ségdaeovou vraždou vinen?“

„Žádá mě naléhavě, abych se bez prodlení spolu se svým vrchním brehonem vydal do jeho paláce, abychom si na vlastní uši vyslechli, jak se to s oním případem má, a společně se poradili, jak zkrotit a ukonejšit jeho církevní poradce.“

Fidelda se zatvářila nanejvýš podezřívavě. „Lidu Uí Fidgente je těžko důvěřovat, i jejich vládci Donennachovi, ačkoliv se sám velice zasadil o uzavření příměří mezi našimi klany. Nedoporučovala bych ti rozjet se do jejich země, ani nějak jinak na jejich výzvu odpovídat, dokud nebudeme vědět více.“

Colgú si znovu dolil *cormu*. „Opat Ségdae byl v takových církevních otázkách mým hlavním rádcem. Vzhledem k tomu je tedy žádoucí, aby mi spolu s mým vrchním brehonem předložili veškerá známá fakta a my společně jsme pak mohli posoudit vinu osoby z toho činu obžalované a vyjádřit se k výnosu soudce lidu Uí Fidgente. Pán Donennach a já jakožto král musíme v tom případě zastávat stejný názor, případný rozkol by totiž mohl opět zasít sémě sváru mezi naše dva rody.“

Fidelda se na bratra pozorně zadívala. „Zdá se mi to, Colgú, nebo ve tvých slovech skutečně slyším nevyslovené ‚ale‘?“

„Jak jistě víš, můj vrchní brehon Aillín je právě na cestě za Nejvyšším králem v Taře,“ připomenul jí Colgú. „Z čehož tedy plyne, že bych se do země lidu Uí Fidgente měl rozjet sám.“

„Sám? Vezmi si s sebou přece *cath*, prapor svých bojovníků Nasc Niadh!“

„To by se dalo vykládat jako útočné gesto,“ namítl Colgú. Na okamžik se zarazil, potom pokračoval: „Pro tuto chvíli jsem se rozhodl v Cashelu setrvat. A proto jsem nechal poslat pro tebe.“

Fidelda si nejspíše poposedla. „Nevím, kam tím míříš,“ řekla, ale ve skutečnosti začínala tušit, odkud vítr vane.

„Ty jsi mou osobní poradkyní ve věcech práva. Proto bych chtěl požádat *tebe*, aby ses vypravila do Dún Eochair Mháigh v zastoupení jak mém, tak mého vrchního brehona, a abys tam prověřila vše, co se toho případu týká.“

Fidelda se začala okamžitě ohrazovat. „I kdybych snad jednala z tvého osobního pověření, totéž rozhodně nemohu prohlásit o tvém vrchním brehonovi. A uvědom si, že by se jistě dalo snadno namítnout, že mám osobní zájem na potrestání člověka, jenž byl obžalován z vraždy osoby mně tak blízké, jako byl opat Ségdae. Je všeobecně známo, že to byl můj přítel a rádce.“

Colgú pozvedl ruku, aby zarazil příval jejich protestů. „Totéž by se přece dalo prohlásit i o mně. Už jsem se pevně rozhodl, sestro. Musíš mne v té záležitosti zastoupit, jako už jsi to udělala tolikrát. Hodí se, abys za Donennachem jela ty, neboť jsi v Cashelu nejběžlejší právnička...“ Pak mu přes tvář přelétl

krátký lišácký úsměv. „Tedy v nepřítomnosti brehona Aillína. Zjisti vše, co se dá. A vezmi si s sebou Eadulfa, to se rozumí. A snad by bylo záhodno, aby s vámi jel i Enda, bude vám dělat doprovod a ochrání vás. Případá mi, že po těch posledních dobrodružstvích ve vaší společnosti ho nyní posláni prostého palácového strážce poněkud nudí.“

„Máme se do země Uí Fidgente rozjet s jediným vojákem po boku?“ zeptala se Fidelma a ani se nepokoušela zastřít své pochyby.

„Nejednou už ses vydala do nebezpečí, a vždy ses vrátila v plné síle,“ připomněl jí bratr. „A krom toho už jsem zmiňoval, že kdyby ses rozjela do země Uí Fidgente v doprovodu více vojáků, dalo by se to vykládat v náš neprospěch – podobně jako kdybych se v čele praporu svých vojáků do toho kraje vydal já. V současné době si nemůžeme dovolit dát tamnímu klanu záminku k jakýmkoliv mylným výkladům našich činů.“

„Podal už někdo správci imleašského kláštera zprávu o opatově skonu?“ zeptala se Fidelma a změnila tím směr hovoru.

„Posel od Donennacha se tam včera zastavil cestou sem do Cashelu. Podle všeho Ségdaea jeho zástupce, *airsecnap*, i jeho klášterní správce doprovázeli do Dún Eochair Mháigh, a v době vraždy tam tedy pobývali spolu s ním.“

„Vím, že bratr Madagan upadl v nemilost, když k nám dorazila deputace z Canterbury, ale nevzpomínám si na jméno nového klášterního správce. Vybavuji si, že je to vysoký svalnatý muž, který by se na první pohled lépe hodil k posláni *gleccaidea*, zápasníka, nežli k řeholnímu životu. A také mám jasně před očima jeho sebevědomé až namyšlené vystupování.“

Colgúa její popis zřejmě pobavil. „To bratra Tuamána dost věrně vystihuje. Ano, právě on se stal novým *rechtairem*, správcem imleašského opatství. A opatův zástupce se jmenuje Cuán. Pokud se nemýlím, rád se nechává oslovovat latinským titulem *praepositus*, převor. I on byl do svého úřadu uveden teprve nedávno, ale já jsem se s ním osobně nikdy nesetkal.“

„To je zvláštní. Za obvyklých okolností bych čekala, že ho sem Ségdae přivede, aby nám jej představil. Takže převor Cuán... není to snad nějaký vzdálený příbuzný, jehož neznáme?“

Oba dobře věděli, že v mnoha irských opatstvích používali k volbě nových církevních hodnostářů stejný systém, jaký se uplatňoval při výběru klanových náčelníků, vládců, provinčních

králů i samotného Nejvyššího krále. Všichni byli vybíráni prostřednictvím hlasování, ale uchazeč musel zároveň být hoden úřadu, o nějž usiloval, a musel pro něj mít náležité schopnosti. Krom toho musel pocházet z rodové linie opata, přesněji řečeno z mužské větve rodu po dobu tří generací. Proto se často stávalo, že syn se stal po svém otci opatem nebo biskupem nějakého kraje. Bylo tomu tak z toho důvodu, že opat, jenž byl v církvi Pěti království Irska nadřazen úřadu biskupa, většinou příbuzensky náležel ke královské linii a na členy jeho opatství se pohlíželo jako na jeho *fine* neboli rodinu. Z toho důvodu bylo opatovou *derbhfine*, rodovou radou, jeho církevní společenství, které mělo v otázkách volby stejnou funkci jako *derbhfine* náčelníka, nižšího klanového vládce či samotného krále.

Opatové z Imleachu byli spřízněni s královským rodem z Cashelu, s Eóghanachty. Sto let před Sédgaem byl za prvního imleašského opata zvolen Fergus Scandal, jenž se později stal i mumanským králem. Nebyl prvním ani posledním, kdo zastával oba nejvyšší úřady v zemi. Ačkoliv celibát nebyl podmínkou, aby uchazeč mohl zaujmout vysoké církevní postavení, v Římě začínala tato otázka získávat na palčivosti, neboť tam čím dál častěji řešili potíže ohledně dědictví. Necelých sto let předtím papež Pelagius II. nechal vyhlásit, že ženatí klerikové nesmějí svým synům odkázat majetek, jehož nabyli v průběhu svého působení jakožto duchovní pastýři.

Colgú se na sestru zadíval. „Naši genealogové žádnou vazbu mezi jeho a naším rodem nenalezli a poněkud mne znepokojuje, že se sem Ségdae nevypravil, aby se s námi o jeho uvedení do úřadu poradil. Všechno se to zběhlo v nevhodnou dobu. Měli jsme se s tím Cuánem seznámit a zjistit něco o jeho rodině a vzdělání, nežli ho Ségdae s sebou vzal do země Uí Fidgente na setkání s tamními duchovními. Já o tom muži zhola nic nevím. Co když nyní čeká, že bude bez otázek povýšen do úřadu opata imleašského?“

„Ségdaeovo společenství by si ho jistě ne zvolilo za *airsechnapa*, převora, kdyby neměl náležité vzdělání,“ namítla Fidelma. „Nemůžu si představit, že by si ho Sédgae vybral za svého zástupce, kdyby ten člověk neměl potřebné schopnosti.“

Její bratr jen pokrčil rameny. „Ať tak či tak, jméno Cuán je v našich krajích velice obvyklé. Nedá se z toho vůbec určit, odkud by mohl pocházet.“

„Inu, já se s ním přece zanedlouho setkám v Donennachově pevnosti a tam budu mít jistě příležitost o něm zjistit více. Nezbyvá než doufat, že převor Cuán nezastává podobné názory jako klerikové Uí Fidgente a nebude se pokoušet prosadit myšlenku, že je třeba Ségdaeova vraha bez milosti popravít.“

„Ano. Nedovedu si představit, že by si Ségdae za pobočníka zvolil někoho, kdo si vzal za svá taková podivná pravidla jako někteří z těch duchovních,“ přisvědčil její bratr.

Vážně se na něho zadívala. „Doslechla jsem se, že v mnoha klášterech k těmto otázkám začínají přistupovat téměř fanaticky. Tvrdí, že nová víra nám dovoluje mrzačit a popravovat provinilce. Takovéto kruté tresty se prosazují čím dál častěji, většinou po intervenci opata či biskupa, který přijal nové myšlenky přicházející sem z východu.“

„To se ale přece zcela přičí samotným základům našeho práva. Sama víš lépe než většina z nás, že vliv oněch zhoubných penitenciálů rok od roku roste,“ pronesl Colgú těžkomyšlně. „A na vlastní oči ses už nejednou přesvědčila, jaké nesváry zde jejich vinou vznikají, a to nejen v naší zemi, ale v celých Pěti královstvích.“

„Bratře, pokud se Uí Fidgente záměrně nerozhodnou zničit mír, který jsme s nimi uzavřeli, brehonské zákony jsou stále nejvyšší autoritou, o tom nesmí být sporu.“

„Je to vskutku neradostné – nejenže se nyní musíme vyrovnat se ztrátou dobrého přítele a věrného rádce, ale zároveň se ukazuje, že jeho smrt by mohla naše království uvrhnout do nepokojů a rozbrojí,“ povzdychl si Colgú. „Tak už rozumíš, proč je tak důležité, aby ses vypravila do pevnosti vládce lidu Uí Fidgente?“

„Jinými slovy mne žádáš, abych na místě prověřila okolnosti, jež provázely vraždu nebohého Ségdae. Chceš, aby ti podala zprávu o pachateli, abych posoudila, zda byl soud s ním spravedlivý, abych zároveň nějak zařídila, že mezi duchovními zastávajícími opačné názory nevypukne otevřený konflikt, abych se postarala o to, že se přestane hovořit o popravě provinilce, a abych duchovní lidu Uí Fidgente přinutila, aby se znovu začali řídit brehonskými zákony.“ Na ta slova se Fidelma křivě poušmála. „Přeješ si, bratře, ještě něco dalšího?“

Krále Colgú ale její pichlavý dotaz podle všeho nepobavil a jen mrzutě prohlásil: „Nemysli, že tě o to žádám s lehkým srdcem.“

„Kdy čekáš, že se tvůj vrchní brehon vrátí z Tary?“ chtěla Fidelma vědět.

„Před příštím úplňkem to nebude.“

Fidelma si hluboce povzdechla. „Je to nešťastné, že je pryč zrovna v tuto chvíli. Stejně jako je nešťastné, že tu teď není Gormán.“

Gormán byl velitelem králových tělesných stráží Nasc Niadh, vybraných bojovníků Zlaté obroučky. Colgú mu udělil zvláštní povolení, aby se směl vydat po stopách dívky Aibell, do níž byl zamilovaný. Aibell totiž znenadání z Cashelu odešla, podle všeho se rozhodla přidat k Deogaireovi, zvláštnímu mladému mystikovi, který jí kdysi pomohl uprchnout z pevnosti ve Sliabh Luachra, kde byla držena jako nevolnice. Colgú a Fidelma s Gormánem velice soucítili, zdálo se, že ho vrtošivá Aibell opustila bez jediného slova na vysvětlenou. Král tedy Gormánovi povolil jít Aibell hledat a pokusit se získat ji zpět.

„Gormán je dobrý stratég,“ připustil Fidelmin bratr, „ale jeho pobočník Aidan zastává pozici dočasného velitele velice uspokojivě. Musíme jen dohlédnout na to, aby se této situace nikdo nepokusil zneužít, a proto pro jistotu Aidana požádám, aby nechal povolat *cathu*, prapor našich vojáků, jen pro případ, že by došlo k nejhoršímu. Nechci pochybovat, že Donennachovi mohou věřit, zvláště po posledním vývoji událostí. Ale když jde o lid Uí Fidgente, nikdy si nemůžeme být docela jistí.“

„Kdy si přeješ, abych se do Donennachovy pevnosti vypravila?“

„Před hodinou,“ odpověděl Colgú a konečně se usmál. Pak dodal: „Inu, jakmile budeš připravená na cestu.“

Fidelma vstala z křesla. „Musím tedy jít vydat pokyny ohledně péče o Alchúa, a také musím promluvit s Eadulfem.“

Alchú byl Fidelmin malý synek. Fidelma už byla u dveří, když za ní bratr ještě zavolal: „Již jsem po Donennachově poslovi nechal do jeho pevnosti vyslat zprávu, že v mém zastoupení se za ním vypravíš ty a budeš jednat nejen jménem mým, ale i mého vrchního brehona.“

Fidelma se k němu otočila a řekla: „Ach tak. To znamená, žeš vůbec nepochyboval, že tvou prosbu vyslyším?“

Colgú se na sestru usmál. „Ty asi zapomínáš, jak dobře tě, Fidelmo, znám. Nestává se často, aby byl zavražděn náš blízký rádce a zároveň opat a nejvyšší biskup v jedné osobě. Už jsem

také požádal Endu, aby byl připraven vás doprovodit. Měl za úkol nechat vám připravit koně a zásoby na cestu.“ Po těch slovech se ale přestal usmívat a vypadal zase unaveně a ustaraně. Když se mu zadívala do očí, četla v nich úzkost. „Sestro, spoléhám na tebe a Eadulfa. Cítím, že máme před sebou nějakou záhadu. V tom popisu událostí, který mi Donennachův posel předložil, mi něco nehraje. Cítím, že snad...“

Fidelma čekala, až větu dokončí, ale když se tak nestalo, sama tiše promluvila: „Zřejmě se domníváš, že by mohlo jít o nějakou léčku klanu Uí Fidgente, že se tě pokoušejí vylákat z bezpečí Cashelu do své země, a to z nějakého určitého důvodu. Tedy z jiného, než že se máš sám přesvědčit o tom, že na pachateli vraždy našeho předního rádce a přítele bude vykonána spravedlnost. Soudím, že právě proto se nehodláš do Dún Eochair Mháigh vypravit sám.“

Colgú se zatvářil zkroušeně. „Nikdy bych neměl podceňovat tvůj ostrovtip, sestro. Ano, je to přesně tak. Pokud se ale nemýlím a někdo skutečně chystá proti mě spiknutí, tebe by to nemělo nijak ohrozit – mají políčeno na krále, nikoliv na jeho sestru. Neodvážili by se ti ublížit. Je všeobecně známo, že se přátelíš s Nejvyšším králem v Taře a těšíš se jeho podpoře a tvá pověst sahá až do Říma. Kdyby někdo vypustil mýtické psy z Cruachánu, chřtánu pekelného, nebylo by to nic proti tomu, jaká odplata z Tary a Říma by stihla toho, kdo by si dovolil vztáhnout ruku na tebe. Z toho důvodu jsem přesvědčen, že jen já sám bych na té cestě byl v ohrožení, pokud na mě kdosi líčí nějakou past.“

„Nezbývá než doufat, že se, bratře, nemýlíš,“ pronesla Fidelma jízlivě. „Pokud proti tobě opravdu spřádají intriky, pak sázíš můj život na to, že si správně vykládáš jejich hnutí myslí!“

* * *

Eadulfa zastihla v palácové knihovně, byl právě pohroužen do studia svazku *Uraicecht Becc*, spisu vysvětlujícího status jednotlivých příslušníků irské společnosti. Nahlédla mu přes rameno a viděla, že si čte oddíl o statutu lékařů zvaných *midach*.

„Snad nepřemýšlíš o tom, že by ses vrátil do školy a pokračoval ve studiu lékařské vědy?“ zeptala se ho napůl žertem.

Eadulf k ní vzhlédl se zdumáním výrazem. „Mohl bych mít i horší nápad. Sama víš, že mých několik let strávených studiem

lékařství v Tuam Brecaín už se nám nejednou dobře hodilo. Cítím ale, že se mám ještě mnoho co učit.“

„Myslíš na to, jak musel Degovi odstranit paži?“ Dobře věděla, že na tu událost musí často vzpomínat a stále ji nemůže dostat z hlavy.

Ano, Eadulf měl na mysli právě to. Voják byl tak vážně raněn, že byl Eadulf nucen odříznout mu pravou paži, aby mladíkovi zachránil život. Bojovník přežil jen díky tomu, co se Eadulf naučil při svém krátkém studiu lékařství, a zároveň měl Eadulf při operaci dobrý instinkt a šťastnou ruku. Od chvíle, co z ranhojičské školy odešel, nosil u sebe vždy lékařskou brašnu zvanou *lés* a snažil se své vědomosti v této oblasti neustále prohlubovat a rozšiřovat. Cítil, že amputaci mohl a měl provést lépe. Nyní místo odpovědi na otázku své ženy jen krátce přikývl.

„Nezapomínej ale, že Dego se až zázračně zotavil,“ snažila se ho Fidelma jemně povzbudit. „A levou ruku se nyní naučil používat se stejnou zručností jako dříve pravou. Dokáže jezdit na koni a účastnit se přátelských klání mečem jako kterýkoliv jiný bojovník s oběma rukama.“

„To je jen díky tomu, že je Dego statečný a vytrvalý,“ odpověděl Eadulf a odsunul stranou starý právní text. „Nuže, proč si tě bratr nechal zavolat? Přinesl mu ten posel nějaké důležité zprávy, jak jsme se dohadovali? Zmiňovala ses, že přijel pod korouhví pána Uí Fidgente, a oba dobře víme, že od toho klanu nelze čekat nikdy nic dobrého.“

„Pojď se mnou a já ti cestou vše vysvětlím.“

Fidelmě neušlo, že několik osob v knihovně po nich popuzeně pokukuje, jejich hovor totiž rušil klid, který v místnosti panoval. Když vyšli ven, zamířila zpět k jejich soukromým komnatám a než tam došli, sdělila Eadulfovi hroznou zprávu o Ségdaeově vraždě.

Eadulfa ta novina krutě zasáhla. Ačkoliv sám pocházel z kmeny Anglů a nosil římskou tonzuru svatého Petra, nikoliv irskou tonzuru svatého Jana, Ségdae byl od počátku jeho přítelem a rádcem. Starý opat dokonce Eadulfa a Fidelmu oddával.

Když se Eadulf z počátečního otřesu poněkud vzpamatoval, Fidelma mu vylíčila žádost svého bratra. Eadulf nebyl právě zdatný jezdec a na daleké cesty v koňském sedle se vydával jen velice nerad. Začal se tedy tvářit ještě zkroušeněji, když pomyslel

na dlouhou pouť přes hory; nakonec se jen prostě zeptal: „Kdy vyrazíme?“

„Jakmile si promluvíme s Muirgen,“ odpověděla. Muirgen byla chůva jejich synka. „Musím dohlédnout, aby o Alchúa bylo v době naší nepřítomnosti dobře postaráno.“

„Snad bychom alespoň neměli být pryč déle než několik málo dní,“ zauvažoval Eadulf nahlas. „Přiznávám, že jsem nečekal, že se do Dún Eochair Mháigh budeme vracet tak brzy poté, co jsme tam při poslední návštěvě málem přišli o život.“

„Tentokrát tam ale pojedeme na pozvání vládcy lidu Uí Fidgente, tudíž nepředpokládám, že bychom se měli setkat s tak nepřátelským přijetím,“ pronesla Fidelma zamýšleně. „Souhlasím ale s tebou, ani já se v jejich zemi necítím právě jistě.“

„A říkáš, že s námi jako doprovod pojedou pouze Enda?“

„Colgú se nechce Donennacha dotknout tím, že by mu početným vojenským doprovodem nás dvou dával najevo, že mu nedůvěřuje.“

„Ale my mu přece skutečně nedůvěřujeme,“ pronesl Eadulf kousavě, „tak proč to tajit?“

„Tomu se říká diplomacie, když si člověk své skutečné pocity nechává pro sebe,“ napomenula ho Fidelma. „A krom toho, ne všichni příslušníci onoho lidu jsou tak špatní. Vzpomeň na Conrího, vojevůdce jejich klanu.“ S oním vysokým válečnickem prožili nejedno dobrodružství a on se při tom stal jejich přítelem. „Pojďme, Eadulfe. Nejprve se musíme rozloučit s Alchúem, a pak už budeme spěchat za Endou, který nám právě v těchto chvílích strojí koně na cestu.“

* * *

Den poté, co vyrazili z Cashelu, se slunce už blížilo k nadhlavníku, když Fidelma zastavila svého siváka Aonbharra, pojmenovaného po kouzelném oři vládcy oceánů Mannanána Mac Lira. Otočila se ke svým dvěma společníkům a se spokojeným úsměvem pronesla: „Odsud už to není daleko. Pokud si tu cestu dobře vybavuji, pevnost vládcy lidu Uí Fidgente už je tam za těmi vrchy přes údolí. Měli bychom tam být zanedlouho.“

Polední slunce příjemně hřálo. Eadulf se rozhlédl po okolní krajině a prohlásil: „Snad je tu v okolí nějaký potok, u něhož bychom se mohli na pár chvil zastavit na *etsruth*?“ Tak se říkalo

lehkému jídlu, které se obvykle podávalo, když slunce stálo na nebi nejvýše.

Fidelma naklonila hlavu na stranu a zamyslela se nad jeho návrhem. „Máš pravdu. Nechceme do Donennachovy tvrze dorazit hladoví a vyčerpaní. Dole v údolí jistě nějaký potok nebo říčka poteče. Zastavíme, jakmile na vodu někde narazíme.“

Počasi nebylo na tu roční dobu nijak výjimečně horké, ale nebe bylo blankytně modré a ve veliké výšce po něm plulo jen pár cárů bílých obláčků, a tak pod zářícím sluncem člověk lehko zatoužil po chladivé vodě. Už nějakou dobu jeli cestou vedoucí po holých hřebenech kopců, jen tu a tam se zanořila do malého lesíka či shluku keřů. Před nimi se nyní táhl pás trnkového houští, za ním o něco dál viděli rozložitě koruny borovic a hloučky olší a lísek, které prokládal nižší porost kručinky a kapradí. Ještě dál se rýsovala obdělaná políčka s ječmenem, který byl po studeném mokřém jaru poněkud nažloutlý a zakrslý. Hned vedle pole s ječmenem žal jakýsi hospodář trávu a jetel, které se chystal sušit jako píci pro dobytek. Cestou minuli dva muži, kteří káceli strom, ale naše trojice se s nimi jen krátce pozdravila a pokračovala bez zastávky v cestě západním směrem.

Stromy začínaly čím dál víc řídnout a před nimi se otevírala volná krajina. Fidelma v ní poznávala obrys vzdálených kopců a věděla, že už jsou na dosah jižních končin kraje náležejícího klanu Uí Fidgeinte. Nyní už stačilo přejet napříč údolím, vyšplhat na kopec, a za ním už uvidí řeku Mháigh a její zátočinu, u níž se tyčí Dún Eochair Mháigh, pevnost vládce lidu Uí Fidgeinte.

Z travnatého porostu vedle cesty se v tu chvíli ozvalo hlasité „rerrp – rerrp“ chřástala zvaného *traonach* – ten zvuk byl tak pronikavý, až sebou Fidelma poplašeně trhla. Otočila se tím směrem a viděla, jak se rudohnědé ptačí tělíčko zvedá k nebi – chřástal letěl poněkud trhaně a nožky mu visely pod tělem. Jeho křik jí připomněl zvuk, jako když se o sebe třou dva hrubé klacíky. Pohledem sledovala jeho nepřilíš elegantní let, až očima spočinula na jakési tmavé skvrně v dálce nad vrcholem kopce, kterou nejprve považovala za bouřkový mrak. Nyní ale viděla, že je to kouř.

V té chvíli už si ho všiml i Eadulf. „Nějaký hospodář tam nahoře musel založit oheň. Na vypalování trávy je to ale nezvyklá roční doba.“ Vzápětí si uvědomil, že sloup dýmu stoupá jen z jediného místa.

Enda se pro sebe tiše zasmál. „*Breo telchae*,“ zamumlal pak polohlasem.

Eadulf ten výraz neznal a ihned se zajímal, co to znamená.

„Jde o signální oheň na kopci. Ale komu se ta zpráva vysílá a co znamená, to ti povědět nemohu.“

„Připadá mi, že ten kouř stoupá v pravidelných obláčcích,“ povšiml si vzápětí Eadulf.

„Paní!“ zvolal v tu chvíli Enda varovně. Pak je mladý bojovník o několik kroků předjel, rukou zabloudil k jílci meče a přimhouřil oči, aby lépe zaostřil na údolí před sebou. „Naším směrem se cvalem blíží nějaký jezdec. Asi jsme ho dosud neviděli, protože ho zakrývaly ty balvany pod námi.“

Fidelda s Eadulfem se zadívali na dlouhé táhlé úbočí do údolí.

„Nepřipadá mi, že ten jezdec vypadá jako voják,“ řekl Eadulf a namáhal si oči, seč mohl.

„Blíží se sem ze směru od Dún Eochair Mháigh,“ prohlásil Enda. „Ať je to kdokoliv, očividně má velice naspěch.“

„A toho nebohého koně žene jako o život,“ ozvala se Fidelda káravým hlasem. Sama byla zkušená jezdka a dobře věděla, že nutit bez zjevného důvodu koně cválat do příkrého kopce není dobře ani pro zvíře, ani pro člověka. Kam ten muž tolik pospíchá? Nezdálo se, že by jej někdo pronásledoval, proč tedy svého koně tak krutě pobízí?

Rozhodli se zastavit a počkat, až k nim jezdec dorazí. Zanedlouho poznali, že v sedle sedí žena – ne, spíše mladá dívka; tiskla se koni těsně k šíji.

„Ta dívka je mi povědomá!“ zvolal Eadulf, když se k nim jezdka přiblížila.

„No ano, vždyť to je ta Aibellina přítelkyně, s níž jsme se seznámili při pobytu v Dún Eochair Mháigh,“ potvrdila jeho slova Fidelda překvapeně. „Jak že se jen jmenovala?“

Dívka již byla téměř u nich, když konečně přitáhla koni otěže. Ten téměř na místě zastavil, vzepjal se na zadních a předních nohama hrábl do vzduchu, nežli dopadl zase na všechny čtyři na cestu a po namáhavém běhu odfrkoval a funěl. Dívce v sedle mohlo být něco málo přes dvacet let a hlavu jí zdobila záplava černých vlasů; ty rámovaly pohlednou tvář se světlou pletí. V půvabném obličejí se jí dala vyčíst úleva, ale zároveň jakési zvláštní napětí.